

SCHOLENCOMPLEX WINKLER PRINS, VEENDAM

BASIS GELEGD VOOR DE CAMPUS VAN DE TOEKOMST

Een historische metamorfose, zo werd het in de pers genoemd. Al sinds 2006 wordt er over het Leer- en Sportpark in Veendam gesproken, dat niet alleen de nieuwbouw van twee schoolgebouwen van Winkler Prins uit dit artikel omvat, maar de basis is voor een totaalcomplex. De kop is eraf: het brugjaargebouw en het kader-basisgebouw zijn gereed. Gebroederlijk staan ze naast elkaar te pronken in Veendam.

‘Een thuiswedstrijd’
- Edwin Nijeboer

Voor Edwin Nijeboer van Nijeboer-Hage Technisch adviseurs persoonlijk is het een hoogtepunt dat de bouw begonnen is. Als ouder van twee dochters op de Winkler Prins school, die zo’n beetje in zijn achtertuin staat, is het een thuiswedstrijd. ‘Als adviesbureau zorgen we er - samen met de constructeur - voor dat het ontwerp van een architect functioneel werkend ingevuld wordt. Daarvoor zijn we in eerste plaats in gesprek gegaan met de gebruiker van het gebouw. Wij hebben ons verdiept in de onderwijsstromen die hier plaats gaan krijgen en de plek die ze hebben op de totale campus in de toekomst.’

Als één geheel

Nijeboer-Hage Technisch adviseurs bracht advies uit over alle vormen van installaties en schakelde ingenieurs- en adviesbureau DGMR in voor de onderdelen brandveiligheid, bouwfysica en geluidsoverdracht. ‘Hoewel de opdracht hier om verschillende gebouwen gaat, wil je wel een geheel als het gaat om uitstraling en technisch functioneren’, zegt Nijeboer. ‘Is er in het ene gebouw een brandmelding, dan wil je dat in het andere gebouw ook weten. Je wilt kunnen doorlopen zonder je wifisignaal te verliezen.’

De simpele dingen

BENG was de norm voor de twee gebouwen, ‘maar we zijn veel verder gegaan’, aldus Nijeboer. ‘We hebben een haalbaarheidsstudie voor opwekkingssystemen gedaan, waarbij we uitkwamen op een gesloten bronsysteem gekoppeld aan een warmtepomp. Bij alle functionele componenten is een vraaggestuurde aanpak de basis. Dus verlichting, ventilatie, verwarming en koeling functioneren alleen maar als het gewenst of noodzakelijk is. Waar geen energie nodig is, hoeft het ook niet te worden opgewekt. Eigenlijk is dat principe de basis van het hele duurzame ontwerp. We werken met bestaande technieken, maar het is de kunst om ze op de goede manier in te zetten en met elkaar te laten samenwerken. Het hoeft vaak niet heel ingewikkeld en/of complex. Het zijn de simpele dingen die het juist beter maken.’

Gordijnen voor de akoestiek

Dat beaamt ook Bert Vrijhof van DGMR. ‘Ons simpelweg in de situatie verplaatsen, levert vaak al belangrijke inzichten op.’ Een voorbeeld. Het brugjaargebouw heeft een muzieklokaal met studio’s. Ruimtes die variabel worden ingezet. De ene keer is een gedempte akoestiek nodig, de andere keer juist een nagalmtijd, en dan weer is stilte belangrijk. Vrijhof: ‘Wij adviseerden zwaardere gordijnen langs de wanden te hangen. Deze zorgen ervoor dat de akoestiek eenvoudig naar wens te bepalen is.’

 'Aandacht voor ambitie'
- Bert Vrijhof

Lucht en energie

Van begin af aan is veel aandacht geweest voor de luchtdichtheid van het gebouw. 'En dat is goed geweest', vindt Vrijhof. De eis was een qv;10-waarde van 0,3 liter per seconde per vierkante meter. 'Alles wat nodig is voor die ambitie, is aandacht. Lucht is energieverlies en heeft direct invloed op het comfort in het gebouw.' Inmiddels is gebleken dat de genoemde ambitie ruimschoots is waargemaakt.

Nieuwe brandscheiding

Op het gebied van brandveiligheid moest er iets nieuws worden bedacht. Vrijhof: 'De gewoonlijke voorzieningen voor een plat of stalen dak waren hier niet mogelijk vanwege het hellende dak met dakbedekking. Voor hellende daken is nou eenmaal niet veel uitgevonden.' Met een onbrandbare isolatielaag over een afstand van vier meter en extra eisen aan de dakbedekking werd de situatie voor het brugjaargebouw opgelost. Ook het kader-basisgebouw heeft een hellend dak als onderdeel van de brandscheiding. Daar is aan de binnenkant over het hele vlak een brandwerende plaat aangebracht. Vrijhof: 'In beide gevallen werden de basisprincipes voor brandscheiding toegepast, maar op een creatieve manier.'

Bijzonder metselwerk

Wanneer je het gebouw bekijkt, valt het bijzondere metselwerk meteen op. 'In combinatie met het gebruik van sheddaken (ook wel zaag(tand)dak, red.) lijken de panden te bestaan uit afzonderlijke huisjes. Het past bij de bestaande bouw', vindt projectleider Martin van der Aa van Bramer BV. De uitvoering van het metselwerk was wel een hele uitdaging. 'De gevels kennen veel afwisselingen en uitstekende stenen.' Er werd eerst een proefmuurtje gemetseld. Met de architect en opdrachtgever erbij werd gekeken of er nog wijzigingen nodig

waren. 'Met name in de buitenhoek hebben we het plan nog iets gewijzigd. Daar liepen we tegen een open voeg in een wiebertjesverband aan. Door het proefmuurtje konden we dat nog mooi oplossen.'

 'Het metselwerk is een eyecatcher'
- Martin van der Aa

Nestkastjes op maat

De architect bedacht er bovendien nog een aardigheidje bij: het invoegen van nestkastjes, gemaakt uit dezelfde gevelstenen. Van der Aa: 'We zien ze wel vaker kant en klaar in metselbaar, maar op maat gemaakt uit dezelfde steen, dat had ik nog niet eerder gezien.' In de nestkasten is plaats voor vogels en insecten. 'Dat is wat we noemen natuurinclusief bouwen!'

Lokale samenwerking

In dit project werd samengewerkt met zoveel mogelijk partijen uit de regio. De steenleverancier, de betonleverancier, de leverancier van aluminium muurafdekkers, de schilder: allemaal komen ze uit de buurt. Van der Aa: 'De schilder stelde nog een andere muurverf voor dan aanvankelijk beschreven was. Het is

een product van Sikkens dat nog niet zo lang op de markt is. Een sterke muurverf die goed schoon te maken is en eenvoudig bij te werken. Ideaal voor scholen en met name voor het toekomstige onderhoud een goede keuze.'

Afstemming op de werkvloer

De houtconstructie zorgde voor aardbevingsbestendigheid van de gebouwen. Het gaf de nodige hoofdbrekers bij directievoerder en bouwtoezichthouder Kor Wiersma van DMA/ICS adviseurs. 'Niet eerder werkten we met een houtconstructie op deze schaal. Hout is mooi bouw materiaal, maar kent zijn beperkingen vanwege de omvang. Je hebt een behoorlijke houten balk nodig, wil je de sterkte van staal bereiken. Ook voor het verwerken van de installaties was deze constructie een lastige. Maar het is gelukt, te danken aan goede communicatie tussen uitvoerder, werkvoorbereiding en installateur. Met name op de werkvloer vond die afstemming plaats, meer nog dan op papier.'

Vol verwondering

Het werd een project vol uitdagingen. Corona zorgde soms voor te weinig handjes op de bouwplaats. 'Afwezigheid is *killing* in een project dat strak gepland is', zegt Wiersma. Ook de slechte winter en het vele water hebben weken gekost. En dan is er nog de materiaal-

SCHOLEN

levering 'waar eigenlijk geen rekening meer mee te houden is', aldus Wiersma. 'Uit ervaring weet je hoe dingen lopen, je handelt iets af en gaat door. In deze tijd lijkt het alsof je alles als een boemerang terugkrijgt, je blijft dingen oppakken waarvan je dacht dat je ze afgehandeld had. Gelukkig is dat precies wat mijn werk inhoudt; het oplossen van problemen op de bouwplaats, de tandwielen draaiende houden. Tuurlijk word je er wel eens wat moedeloos van, maar uiteindelijk ga je er weer voor. Je houdt dat plaatje voor ogen; de hele generaties

kinderen die hier naar school gaan als wij weer weg zijn. We zagen de brugjaarkinderen op de eerste schooldag vol verwondering kijken naar hun nieuwe gebouw. Dat is waar je het voor doet.'

'De kinderen, daar doe je het voor'

- Kor Wiersma

SCHOLENCOMPLEX WINKLER PRINS, VEENDAM

BOUWTEAMLEDEN

Opdrachtgever	: Gemeente Veendam
Directievoering en bouwtoezicht	: DMA
Adviseur installaties	: Nijeboer-Hage Technisch adviseurs
Integraal adviseur bouwfysica, akoestiek en brandveiligheid	: DGMR
Aannemer	: Aannemersbedrijf Bramer

ONDERAANNEMERS EN LEVERANCIERS

Uitbloeingsarme Doorstrijkmortel antraciet en grijs	: Remix
Dakramen	: JET BIK (Velux)

SuperHub Meerstad

vindt in DGMR een betrokken adviseur bouwfysica, brandveiligheid en duurzaamheid voor een energieneutrale en circulaire ontmoetingsplek in Groningen.

Levend bewijs

Onze overtuiging is dat mensen het beste tot hun recht komen in een duurzame, veilige en gezonde omgeving. We dagen onszelf elke dag uit om met onverwachte oplossingen te komen. Doeltreffend voor bezoekers en medewerkers. Vernieuwend voor opdrachtgevers. Cruciaal voor comfortabele en gezonde gebouwen van vandaag én morgen.

dGm^R Adviseurs voor bouw, industrie, verkeer, milieu en software

www.dgmr.nl